

Universiteter og høyskoler
Private høyskoler
Universitets- og høyskolerådet

Deres ref

Vår ref

Dato
10.05.04

Retningslinjer for bruk av det nasjonale karaktersystemet

Det vises til departementets brev 12.02.2004, der vi uttrykker støtte til det arbeidet de nasjonale referansepanelene for karakterer skal igangsette. Departementet hadde 28.04.04 møte med styret i Universitets- og høyskolerådet (UHR) og universitetsrektorene. Hensikten med møtet var at vi ønsket å presisere hvilke grunnprinsipper som skal legges til grunn ved bruk av det nasjonale karaktersystemet.

Etter universitets- og høyskoleloven § 50 nr. 6 skal universiteter og høyskoler benytte samme karakterskala for vurdering av studentenes prestasjoner – en skala fra A- F, med fem trinn (A- E) for bestått og F for ikke bestått. Alternativt kan det gis bestått - ikke bestått. UHR har utarbeidet generelle beskrivelser for hvilken prestasjon som skal ligge til grunn for det enkelte karaktertrinn. Videre er det etablert nasjonale referansepaneler for karakterbruk, som skal samordne karakterbruken ved institusjonene innenfor samme fagområde.

På bakgrunn av det som fremkom under møtet, samt de punkter som universitetsrektorene fastsatte for forståelsen av karaktersystemet i november 2003, slår departementet fast at følgende grunnprinsipper skal legges til grunn for bruken av det nasjonale karaktersystemet på alle studienivå:

1. Karaktersettingen skal ta utgangspunkt i den verbale beskrivelse som er gitt av prestasjoner på de enkelte nivåene, der karakteren C skal gi uttrykk for en jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder og karakteren A for en fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Den verbale beskrivelsen må forstås med referanse til anerkjente faglige standarder for det aktuelle studiet og de kunnskapsmål som er satt for det enkelte program eller emne. Kravene vil naturlig stige fra lavere til høyere studienivå. Det eksisterer således ingen forhåndsgitt fordeling av karakterer som noe eksamens- eller studiekull skal ”presses” inn i.
2. Skillet mellom bestått karakter og ikke bestått skal beskrives som absolutte krav.

Kriterier for bestått karakter skal gjenspeile faglig mestring i emnet, tilpasset det aktuelle studienivå. Kravene til bestått skal ikke gjøres avhengig av endringer i studentenes forutsetninger for å gjennomføre emnet.

Grensen mellom bestått og ikke bestått kan settes høyere enn grensen mellom E og F der en kun benytter uttrykkene bestått/ikke bestått og ikke den graderte skalaen.

3. Den enkelte student skal i utgangspunktet vurderes opp mot hele skalaen, uansett nivå (bachelor/master) og seleksjonsprosess, for å skjelle gode fra mindre gode prestasjoner og rangere studentene innbyrdes.

Når disse prinsippene legges til grunn, er det departementets oppfatning at det norske karaktersystemet vil være i tråd med ECTS-systemets karaktersystem, slik at det generelt ikke vil være nødvendig å oversette norske karakterer til ECTS.

Under møtet var det enighet om at Diploma Supplement i større grad kan benyttes til å gi informasjon om det norske karaktersystemet og om opptakskrav etc. til det enkelte studium, som studentens karakterer så må forstås i lys av. Departementet vil her ta initiativ overfor UHR og NOKUT for en nasjonal samordning.

De felles retningslinjene vil følges opp av krav til rapportering av hvilke karakterer den enkelte institusjon gir. Departementet vil i samråd UHR fastsette nærmere hvordan denne rapporteringen skal foregå.

Til slutt vil departementet understreke betydningen av arbeidet med nasjonal samordning av bruken av karakterskalaen som er gjort og gjøres av UHR, fakultetsmøtene og de nasjonale referansepanelene. De ovenfor nevnte prinsippene vil ligge til grunn også for deres videre arbeid. Departementet forventer at institusjonene slutter opp om samarbeidet og i fellesskap finner frem til gode løsninger.

Det er særlig viktig at referansepanelene arbeider for å motvirke inflasjon i bruken av de beste karakterene.

Det bes om at innholdet i dette brevet formidles til studenter, ansatte og andre berørte ved institusjonen så raskt som mulig.

Med hilsen

Toril Johansson (e.f.)
ekspedisjonssjef

Bjørn Tore Kjellemo
avdelingsdirektør